

ČESKÉ HLAVY

11

JINDŘICH FÜGNER.

VZPOMÍNKY SOKOLSKÉ.

UPRAVIL JAROSLAV B. ZYKA.

POŘÁDÁ JAN EMLER.

NAKLADATEL F. TOPIČ, KNIHKUPEC V PRAZE

On člověk byl, jej ve všem za vše beř —
a jemu rovna neuzříme víc.

JINDŘICH FÜGNER,

zakladatel a první starosta Sokola Pražského, narodil se dne 12. září 1822 v Praze. V roce 1832 vstoupil do gymnasia, 1. října 1836 do učení v obchodě zbožím koloniálním, kdež pobyl tři roky. Po cestě do Terstu, Italie, Německa, Belgie, Francie a Anglie převzal v roce 1846 prokurou, v roce 1849 samostatně obchod otcův. Dne 30. září 1853 vstoupil ve sňatek manželský s Kateřinou Tureckou, 27. září 1855 pak stal se hlavním zástupcem italské pojišťovací společnosti „Nuova Societá Commerciale d'Assecurazioni". Roku 1860 zvolen do obchodní komory, v březnu 1861 do obec. zastupitelstva města Prahy. Při založení „Sokola Pražského" v únoru 1862 důvěrou členstva ustanoven prvním starostou. V r. 1864 vzdal se zastupitelství Nuovy a jmenován čestným řiditelem Hypoteční banky král. Českého. Sokolstvu vtiskl ráz opravdového bratrství i osobní obětavosti. Umožnil bytí Sokola Pražského zbudováním tělocvičny. Zemřel 15. listopadu 1865 oplakáván nejen celým Sokolstvem, ale i národem veškerým.

SOKOL PRAŽSKÝ.

Jindřich Fügner:

Bratři!

Co starosta výboru, jenž spolek náš na vše strany zastupuje, vyslovuji Vám nejvřelejší díky za vzorné Vaše si počínání při prvním našem výletu dne 11. t. m. Pokud mi znám byl duch, jenž v Sokolu vládne, nepochyboval jsem ani na okamžik, že vší silou k tomu hleděti budete, aby Vás veřejnost poznala co pravé turnéře . . .

Zachovejtež ducha, který v Sokolu žije a v brzku bude za zvláštní čest považováno býti Sokolem! Toho, bychom dosáhli, především třeba, aby s přísností právě spartánskou šetřen byl od nás zákon, jejž jsme si ustanovili sami, abychom si osvojili cnosti, jichž jména se skvíti budou na praporu našem. Nechť nás v pevný celek váže láska k vlasti, láska k řeči naší, nechť jsme spolek bratrů svorných, nerozdvojných ni náhledy politickými, ni náboženstvím, budiž bohatý bratrem toho jemuž osudem méně přisouzeno, kdo duševními silami pracuje k zdaru vlasti, budiž upřímným bratrem Sokola, jehož pěst zdobí mozole práce poctivé. Buďme střídmí jak v požívání všeho, co nám přírodou k posile dáno, tak v užívání síly své, budeme muži rázní, již i neohroženou vytrvalostí k tomu pracují, aby jméno Sokola vždy slavně znělo, aby všady, kam zavítáme, radostně volali krajané naši: Sokolům sláva!

V Praze, dne 12. května 1862.

*

„Když národ náš po mnohých utlumených pokusech rázněji a neodolatelněji než kdy dříve k novému opět životu hnul se, tu podnik za podnikem, tu spolek za spolkem povstal, by, co v časech poroby zanedbáno, odčiněno, v čem jiní nás předstihli dostiženo bylo".

Slovy těmi vystihl jasně a přesvědčivě Dr. M. Tyrš povšechný stav veškerého našeho národního života v Čechách v letech šedesátých, do nichž spadá i založení první jednoty sokolské, mateřského „Sokola pražského". Spolek tento prvně u nás založen byl za účelem ryze tělocvičným, avšak události let tehdejších měly ve všem rozhodný vliv na celou ideovou stránku tohoto spolku. Jindřich Fügner, byl — jak správně a výstižně o něm napsáno, věrným synem své doby. On to byl, který s plným, vlasteneckým zápalem rozkvětu a zdaru mladé své jednoty vdechnul jí hlavní rysy svého ducha: demokratismus, bratrství a ušlechtilost mravní.

Jest štěstím pro Sokolstvo, že příznivý osud dopřál mu za zakladatele dva vzácné muže: Mir. Tyrše a Jindřicha Fügnera. Kdežto Tyrš dal Sokolstvu původní tělocvičnou soustavu se vzorným názvoslovím a vytkl mu krásný, vznešený cíl, druhý ze zakladatelů, Fügner, vzor mužného charakteru, vtiskl Sokolstvu na věky pečeť ideálních občanských ctností, jichž sám byl nejkrásnějším vzorem.

Jindřich Fügner narodil se r. 1822 jako syn bohatého pražského obchodníka. Po studiích a velkých cestách celou Evropou přejal otcův závod a později stal se bankovním ředitelem. Tato praktická zaměstnání však nikdy v něm neudusila vřelé touhu po vědění a zápal pro vše velké a krásné. Všechny volné chvíle věnoval dalšímu sebevzdělání

a zdokonalování. A tak vyspěl v nevšedního muže, vynikajícího nad své okolí hluboce vzdělaným duchem, velkým rozhledem a znalostmi světovými, jakož i jemnocitem. Obzvláště však vzbuzoval všude úctu svojí ideální povahou, mravní ušlechtilostí a hlubokým citem pro právo a spravedlnost. Nejvíce však překvapoval v tehdější zpátečnické době, tonoucí v kastovnictví, jeho upřímný demokratism. Přesvědčení o rovnosti všech lidí učinilo z něho nadšeného ctitele všech bojovníků za volnost lidstva; jeho srdce bylo zaníceno touhou po svobodě všech lidí a všech národů.

Toho velikého muže navrhl Tyrš r. 1862 za starostu právě založeného „Sokola" v Praze. Byv jednohlasně zvolen starostou, zasvětil Fügner všechen svůj čas věci sokolské. On to byl, který Sokolstvo vysoko povznesl tím, že mu vdechl ušlechtilou snahu za nejvyššími ideály lidstva a tak dodal věci sokolské velké mravní hodnoty.

Sám jsa opravdový demokrat, vnesl své zásady do řad sokolských. K jeho návrhu zavedeno bylo již r. 1862 v Sokole tykání na důkaz bratrství. Ač dovedl svoji osobu skromně podříditi zájmům celku, byl též sebevědomý, k svému přesvědčení hlásil se vždy otevřeně a neohroženě. Všude osobně účastnil se veřejného vystupování a uvedl tak v Sokolstvo hrdou, sebevědomou odhodlanost a mužné jednání. Rudá, ohnivě v zrak bijící košile při sokolském kroji jest jeho myšlenkou.

Nejcennější jeho ctností byla bezmezná, nezištná obětavost a dobročinnost. Obětoval Sokolstvu nejen své myšlenky, svou činnost, svůj blahobyt a pohodlí domácí, nýbrž i celé své jmění. Nejprve najal za své peníze pro Sokol krásné místnosti v domě u Apolla, ale záhy (r. 1863) zbudoval za celé své

jmění Sokolu vlastní tělocvičnu, nejnádhernější v tehdejší době, čímž zajistil jednotě klidný život práce a rozvoje. Jeho Sokolovna stala se útulkem všech podniků národních a vzorem pro ostatní sokolské tělocvičny.

Svojí velkomyslnou obětavostí a pak úpadkem pojišťovny, jejíž byl zástupcem, schudl na konec tak, že byl téměř bez haléře. Tento stav uvrhl ho v těžkou nemoc a 15. listopadu 1865 vydechl v náručí svého druha Tyrš svoji velkou duši, zanechav Sokolstvu dědictvím obraz dokonalého Sokola.

Dobře pronikl povahu Fügnerovu jeho přítel, jenž připsal na jeho podobiznu heslo: „Ni zisk, ni slávu".

Dr. Miroslav Tyrš nejhlouběji vystihl Jindřicha Fügnera, neboť pravil o něm: *„Onť člověk byl, jej ve všem za vše beř a jemu rovného neuzříme víc"*. A tyto jeho krásné snahy rozvádí Tyrš dále v řeči své, přednesené v roce 1882, ukazuje na ovzduší let osmačtyřicátých:

„— — a tento ideální cit *právní* byl příčinou, že tak mnohé ideálnější a spravedlivé povahy k věci národní se klonily, jí s počátku snad toliko přály, později však rozhodně pro ni se prohlásily. K povahám těm náležel též Jindřich Fügner". — „I přispěl k tomu arciť též *demokratický* jeho duch, jenž ve společnosti české ovšem snadno domovem se cítil". A nazírání Fügnerovo na události po roce 1859 (válka francouzsko-italská proti Rakousku) a jeho vystupování — jak Tyrš líčí — ukazuje na prozíravého politika a opravdového již příslušníka národa.

Byl zajisté průpravou i pobyt v cizině. Praví Tyrš: „— — dlouhotrvající cesta také v ohledu *politickém* na něj působila a tím prostředně zas věci *české*, tehdy ještě na malém počtu hlav založené,

plný přístup k srdci a duši jeho zjednala". — „Politické smýšlení Fügnerovo pak nebylo toliko v jasném rozumu, nýbrž též v ušlechtilé povaze jeho založeno. On byl demokratem ne snad prázdnou frází, nýbrž demokratem od srdce. Přesvědčení o rovnosti všech lidí bylo šlechetné mysli jeho vrozeno, on dával mu každým dnem celým chováním svým výrazu zjevného a žádnou zásadu nevštěpoval jediné dceři své tak, jak právě zásadu tu, záhy k tomu ji přidržuje, aby také s děvčaty z lidu si pohrávala, je k sobě zvala a zcela stejně jako s ostatními družkami svými nakládala". —

*

(Řeč, kterou měl dne 19. listopadu 1865 Dr. Eduard Grégr býv. jednatel „Sokola Pražského" nad hrobem Jindřicha Fügnera, starosty Pražského „Sokola").

Bratří!

Zemřel nám bratr — ano víc než bratr — zemřel otec náš. On, jenž nás shromáždil v krásný bratrský spolek, jenž nás učil cnosti občanské, on, jenž dovedl nadchnouti mysl mladistvou vším co krásného, šlechetného a vznešeného jest: — Jindřich Fügner není více mezi námi.

Čím nám byl Jindřich Fügner a co jsme ztratili s ním — to všichni cítíme s hlubokým žalem — — jeho nenahradí nám nikdo!

Avšak pryč slze z očí! On nás učil tužiti se: tužiti nejen rámě a paži, ale i srdce i mysl mužnou v boji s nepřízní osudu.

A dlouho nedal čekati osud nám na příležitost, abychom dokázali, jak mužně snášeti umíme bol

a žal, abychom dokázali, jak silně obrněna prsa naše proti ranám neštěstí. Ze svého toulce vyňal nepříznivý osud šíp svůj nejostřejší a vrazil nám ho do srdce, odňav nám miláčka našeho.

Pryč slze z očí! pravím — on, jehož hrob bychom tak rádi zalili pláčem usedavým, on plakat neuměl leč nad bídou cizou, nad utrpením národa, nad žalem člověčenstva — pro vlastní neštěstí slzí neznal! Neplačme i my nad svým neštěstím!

On zemřel před časem, zákony přírody vybočily z dráhy své — a slunce shaslo dříve než se sklonilo k večeru.

Když útlé kvítko svadne v jaře mladosti, tu truhlí pro ně zahradník, jenž je byl pěstoval — když ale mocný, silný dub stojící na návrší a obzírající krajiny na vše strany — pojednou bleskem zdrcen k zemi klesá: tu strne každý v širém vůkolí a dlouho potom ještě hledá každé oko obvyklou ozdobu celé krajiny.

O Jindřichu! tys také stál jak krásný mocný dub na výši lidské důstojnosti a my všichni hleděli k tobě co k své okrase — a dlouho ještě bude oko naše tebe hledati — však místo, kde jsi stál, nezaujme již nikdo tak krásně jako ty!

Avšak nejsme my jediní, kteří truchlíme pro tebe — pohlédni, můžeš-li vůbec z lůna věčnosti pohlédnouti na bídný tento svět — pohlédni na toto množství přátel, jenž ku hrobu tě dopravili poslední ti úctu vzdávajíce.

Pro tebe nepláče jen opuštěná choť a dítě osiřelé, netruchlí bratří tvoji spolkoví, ale smrt tvá naplnila tisíce srdcí žalostí a po všech vlastech československých truchlivá se rozlítla zvěst, že již tebe není, a všude, kdekoli vlastenecké srdce bije, nalezla tato zvěst hlasitou ozvěnu — plačící odpo-

věď. Ano smrt tvá vzbudila zármutek po celé vlasti naší.

A zármutek ten v pravdě národní neplatí snad šťastnému vítězi na poli válečném, ni veleduchu v oboru věd a umění, ni mohutnému vůdci na poli politickém; nikoli, ten soucit všeobecný, ta pocta velkolepá a upřímná platí skromnému občanu, který nikdy nevystupoval ze stínu soukromého života na výsluní hlučné veřejnosti, ta pocta platí tvé čisté velké ctnosti občanské!

Ano bratří! sem korunu občanskou na tento hrob! Nikdy nezdobila muže lepšího, než tento byl.

Mám podati vám důkazu o tom, co každý zná? Mám rozevříti před vámi tu bohatou knihu srdce jeho?

Na každém listu jiná jest psána ctnost a jako krásný rámec objímá tyto všechny ctnosti ctnost nejvyšší — — nekonečná láska k vlasti, láska k svobodě.

Takový byl Jindřich Fűgner.

Pokrok k dokonalosti: to jeho byla — víra.
Svoboda všech světa národů: to jeho byla naděje.
Vlast a národ český: to jeho byla láska

Řím a Athenv neměly občanů šlechetnějších.

Nuže, bratře Jindřichu! Zde v lůno matky tebe klademe, v lůno matky vlasti, kterouž's tak vroucně miloval.

Však ty neodcházíš všecek od nás — duch tvůj bude žíti mezi námi a památka tvá bude nám hvězdou vodící na klopotné dráze životní. Za příkladem tvým chceme jíti a státi se takto hodnými lásky tvé. Ano bratří! nad hrobem nejšlechetnějšího bratra, nad hrobem otce svého podejme si ruce bratrsky a svatý složme slib, že dle příkladu jeho vždy statně sloužit budem *vlasti, svobodě*

a cnosti — a tento slib když věrně vyplníme, pak můžeme říci, že jsme postavili pomník nejdůstojnější prvnímu a nenahraditelnému starostovi „Sokola", Jindřichu Fügnerovi.

(Řeč JUDr. J. Podlipného, býv. starosta „České Obce Sokolské", pronesená při Fügnerovu večeru v Praze VII., Holešovicích, dne 27. března 1888).

Drazí bratři!

Často slýcháme stesk, že jsme národem malým a že nám proto bez spojenců něčeho dosáhnouti nemožno. Mám za to, že tomu tak není, anebo alespoň že tomu jen do jisté míry tak, to však jisto jest, že bychom jinak sobě počínati měli, než jak nyní se děje.

Není to množství, co činí národ velkým a slavným. Poohlédneme-li se jen ve vlastních dějinách, tu myslí povznešenou vidíme, an nepatrný počet hrdinných Táboritů obrací přečetné voje knížat německých a biskupů římských na zbabělý útěk, vidíme, jak velebný chorál „Kdo jste boží bojovníci" otřásá trůny a leká mysli knížat a panovníků.

A přece to nebyla hmotná síla, nýbrž plod ducha neobyčejného, s hrdostí můžeme říci plod ducha českého — nejslavnějšího válečníka Jana Žižky z Kalicha — skvělé umění válečné; nebyla to přesila do počtu, nýbrž nadšená mysl válčící za práva národa, bojující za ideji, za kterou mučeníci naši — mistr Jan Hus a Jeronym — v kostnických plamenech obětovali život svůj, totiž za svobodu smyšlení; nebyla to jen fysická síla, nýbrž zároveň duch zápasící pro blaho lidstva, blaho vlasti, pro „čest a slávu svatého jazyka československého".

Později za dob Jiřího Poděbrada slavné paměti slynul malý národ náš dle poměrů tehdejší vzdělanosti evropské tak, že Aeneáš Sylvius, potomní papež Pius II., nepříznivec národa husitského a vyznání pod obojí, pochvalnou musil zaznamenati zprávu o nás co do znalosti bible i v chýších venkovských.

Ostatně dle nynější statistiky tomu tak není, že bychom byli národem malým. Země koruny české jsou do velikosti mezi 24 státy i státečky evropskými na místě dvanáctém, co do lidnatosti pak na místě osmém, co do poplatní síly na místě ještě bližším. Leč trvám na tom, že nikoliv počet nečiní národ slavným, nýbrž jeho mravní síla, jeho vzdělanost a jeho občanské ctnosti, z těchto pak zejména občanská statečnosť.

Toho dokladem dalším je malý národ řecký, vyniknuvší nad veškeré národy věku starého. Jeho duševní síla vypučela v bujné květy, vydávající v uměních až po naše doby líbeznou vůni, ve které se se zálibou kochají geniové; vzdělanost řecká je až posud nevyčerpatelným hlubokých vědomostí zdrojem a občanské cnosti řecké republiky stkví a skvíti se budou povždy co zářící vzor.

Nuže, ptáme-li se po příčinách zjevů těch, můžeme troufale odpověděti, že velikého vzpružení duševního u národa řeckého byly příčinou nikoliv poslední hry olympické, cvičení gymnastická.

Význam her, těchto cvičení tělesných, uznali v dobách novějších vynikající duchové různých národů. Jiskra blaho- a činorodá vznítila se také ve vřelých hrudích některých vlastenců našich. V horoucí srdce své pojal ji ale zvlášť muž ducha bohatýrského, povahy nezdolné a vytrvalé, mysli

jasné a odhodlané — oslavenec náš — Jindřich Fügner.

On sokolím zrakem postihl, jak působí tělocvik nejen na tělo a tím také na ducha — neb toliko ve zdravém těle čilý a zdravý duch — ale hlavně na život spolkový a národní. Proto ujal se myšlénky sokolské horoucností jemu vlastní a stal se jejím zakladatelem a šiřitelem.

Sokolna má býti tělocvičnou, ona má býti také semeništěm či jak se včera — o večeru jubilejním na Žofíně — trefně řeklo pro „chudý, ale přece platící národ" akademií přímých, poctivých, rozhodných a rozšafných národovců. Jak věci nyní stojí, zdá se, že národu našemu dříve nevzejdou doby šťastnější, dokud se každý Čech nebude cítiti tělem i duší Sokolíkem, dokud se nestane skutkem slovo „co Čech to Sokol".

Co jest symbolem československého tělocviku? Co znamená symbol ten?

Sokol! Pták bystrého zraku a smělého letu. Bystrosť, hbitosť a odvaha jsou jeho přední vlastností. Sokol tíhne do výše, ke zdroji světla, není nočním ptákem, nemá rád temnotu, miluje světlo, je přítelem volnosti.

Takové vlastnosti krášlí sokola, takové ctnosti mají býti ozdobou Čecha v každém ohledu. Prozíravosť duševní, hbitosť, ráznosť a statečnost, ušlechtilost a rozšafnosť, touha po svobodě a láska k vlasti.

Tyto ctnosti přál si míti v Sokolstvu, toužil viděti v celém národě první Sokol náš — Jindřich Fügner!

Líčiti povahu jeho neodvažuji se po mužích stojících mu blíže a vládnoucích jednak pérem, jakým líčil jen nezapomenutelný náčelník pražský,

miláček Sokolstva československého, čacký Sokol bratr dr. Miroslav Tyrš, jednak slovem, jakým rozplameňuje bohem nadaný řečník, chrabrý zastance práv českých, bodrý demokrat dr. Edvard Grégr. Mně zbývá jen letmo ukázati na skvělé stránky ducha bohatýrského, bych alespoň slabými rysy nastínil občana, nad něhož „šlechetnějšího neměly ni Athény, ni Řím“.

Ni zisk, ni sláva! heslo jeho. Jak významné heslo to pro dobu nynější, kterou často a bohužel ne bez důvodu slýcháme zváti prospěchářskou!

Několik slov hesla jeho obrazí nám muže neobyčejné skromnosti osobní, muže, který nezná rozdílu mezi bližními co do stavu. Jemu chuďas, rolník, dělník, ač-li je přičinlivý a poctivý, je milejším než bohatec, statkář nebo továrník, netouží-li po vznešených cílech člověčenstva, nýbrž hoví-li jen nečinnosti, mamonu a pozemským chtíčům.

Ni zisk, ni sláva!

Slovy těmi dal výraz přesvědčení svému, že nezná a nežádá osobního prospěchu, že netouží po slávě, vyznamenání ni uznáních.

Ni zisk, ni sláva!

Vidíme jej obětujícího pro dobro spoluobčanů své síly, pro věc sokolskou sebe a jmění své. Po sobě nezůstavil ničeho, jak Aristides — toliko dceru, statnou Češku, Renátu Tyršovu.

Snahou Fügnerovou bylo, by vlasti, kterou tak vřele miloval, byla odchována mládež, junáctvo bujaré, nadšené láskou k vlasti a ke zlaté svobodě, jež nepachtí se jen po osobním prospěchu, nýbrž jež, kdyby volala vlasť, bylo by ochotno jako on, položiti sebe na oltář její.

Jindřich Fügner byl důsledným a vytrvalým. Přesvědčiv se, že věc jest dobrou, neustal od ní,

až byla provedena zúplna. Sokolnu pražskou děkujeme jeho neúmorné píli.

Jindřich Fügner byl ale také přímým, statečným a neohroženým, neznaje žádných překážek, šlo-li o to, by vykonáno bylo něco prospěšného, dobrého. Pevným, mužným, ale také milým vystupováním svým dodával odvahy jiným i nerozhodným. „Ptáka poznáš po peří, Sokola po kroji" říkával a proto kladl váhu na sokolský kroj a na to, aby každý hleděl kroj ten zachovat bez poskvrny, aby naň nepřipustil žádné hany neb potupy. Ptáka po zpěvu a Sokola po činech poznáš.

Jindřich Fügner byl také spravedlivým a velkodušným. Jemu se příčila každá křivda, nedopouštěl žádného zkracování.

Jindřich Fügner konečně prováděl zásadu rovnosti, volnosti a bratrství co pravý demokrat.

Třeba ještě nyní dokazovat, když duch tak bohatýrských cností se ujal myšlénky sokolské, jí konec života svého zcela zasvětil, třeba ještě dokazovat, že myšlénka sokolská je pro národ český dobrou, ba nezbytnou?

Neuvěřil bys a přece tomu tak, neb opětně trefně poukázáno bylo, vtírá se do národa lhostejnosť a mrazivý dech. To není onen zápal z let šedesátých, sedmdesátých. Ta střízlivosť, ta chladnosť zalízá až do kostí. A přece nyní víc než kdy jindy je třeba činů rozhodných, statečnosti, vřelosti a nadšení, jež pouze u krbu rodiny sokolské nalezneš.

Kdo vládne větší hmotnou sílou, mívá za stejných duševních schopností poměrně více odvahy; kde však fysická síla ve spojení s duševním nadáním a schopnostmi převládá, tam spíše jest na snadě vyniknutí, tam snáze lze docílit úspěchu: kde konečně obé jest posvěceno ušlechtilým snažením,

láskou k dobru, tam musí nastoupiti soulad, harmonie.

Nuže, může-li býti cíle vyššího nad lásku k vlasti, nad lásku k národu? Nad lásku k té půdě, z níž nejen my od svého dětství všechnu máme, nýbrž i naší rodičové, na níž dleli a pracovali naši otcové a matičky, v níž mnozí již klidně odpočívají, k níž se poutá tolik upomínek, na níž vykonána byla dlouhá řada skvělých činů, a jež i zrosena nejen lopotným potem předků našich, ale i drahocenou krví mučedníků?

Může-li býti vyššího snažení nad lásku k národu, z něhož jsme vyšli, který prošed trpkými zkouškami, povstal z poroby se šíjí hrdě vztyčenou, hláse se opět ku právům svým, který povstal z hrobu k životu novému a hotuje se k zápasu za dobro člověčenstva?

Podotýkám, že národ a poslanectvo není totéž. Jest přirozeně rozdíl mezi statečností národní a mezi opatrností moudrých hlav, mezi láskou upřímnou a láskou z poměrů vyplývající.

Jindřich Fügner neznal této poslednější, on posvětil Sokolstvo československé láskou vřelou, zanechav mu v odkaz statečnost, odhodlanosť a sebedůvěru.

Proto pryč s chabostí, pryč s poddajností, nedůstojnou Sokolů, nedůstojnou národa českého.

Nemíním ovšem blíže vyličovat výhodnosť tělocviku sokolského, toliko mi budiž dovoleno připomenouti, že také v místech živnostních, továrních je tělocvik na místě, jak potěšitelně lze znamenati u vás. Po denním namáhání nebývá sice chuti neb na snadě námitka, že bylo toho dření za dne dost a dost. Avšak nesuď nikdo předčasně, nýbrž vstup do tělocvičny a viz ony pohyhy lehké a ladné, slyš

onen šum jak v oulu pracujících včel, ponoř se po více méně jednostranném namáhání v pravidelný onen rej a pocítíš potěchu, blaho a duševní rovnováhu.

Nelíčený a upřímný rozhovor a bratrská zábava vzpruží mysl tvou a ty mnohem klidněji ulehneš na lůžko své. V sokolně najdeš čarovný nápoj z Léthe, aby mnohá chmura vymizela s čela tvého; tam ale čerpati můžeš nektar sílu poskytující k novým pracem a podnikáním.

Cvičení přispívá k stejnoměrnému vývoji tělesnému, k uhlazenějším pohybům, k ušlechtilejšímu chování ke zbystření mysli, k mužnosti a všemu vznešenému.

Nejvyšší pak vymožeností a zásluhou myšlénky sokolské jest pěstění ducha bratrského, zásady to demokratické, pro niž vykrváceli slavní předkové naši na poli lipanském a která také nyní jedině prospěti může nám, potomstvu jejich.

Kdo by tedy nemohl býti přízniv myšlénce sokolské? Kdo by nepřilnul k ní celým srdcem?

Drazí bratři! Poukázal jsem Vám na slavné předky naše, na slavný národ řecký, učiniv zmínku o jeho hrách olympických.

Také národ náš se letos chystá k hodu olympickému, ke slavnosti všesokolské.

Zda můžeme lépe uctíti památku Jindřicha Fügnera, k němuž nerozlučně se pojí čacký Miroslav Tyrš, než když rozpomeneme se, s jakou přísností bylo přihlíženo k tomu, že na hrách Olympických jen svobodný Hellen a muž cti nepoškvrněné směl zápoliti o palmu vítězství, a sice po průpravě přísné a delší dobu trvající. Rozpomeňme se, jaká to byla rozkoš, směti se súčastniti na zápasech a jaká pýcha býti vítězem! Diagore, můžeš zemříti neb na Olymp

nevstoupíš, t. j. mezi bohy vstoupiti smrtelníku není dovoleno, pravil Řek k onomu otci, jehož dva synové stali se vítězi. Patrně tím naznačil, že větší pocty se mu dostati nemůže. Nuže, slibme si, že také my chceme dbáti všude a vždy cti sokolské.

Slibme si, že jsouce „postaveni v Termopylách slovanských" zasadíme se o to, by národ Sokolů se vzmáhal, rostl a skutky dopomáhal vlasti ku slávě a národu ku svobodě.

Tím památku našich předních Sokolů, našeho Jindřicha Fűgnera, nejlépe posvětíme.

Tomuto závazku volám: „Na zdar!" a o slavnosti všesokolské „Na shledanou".

9. A. A. Sokolov: *Fabrička.* - - - - - - - - - - - Rozebráno.
10. Maxim Gorkij: *Městečko Okurov.* - - - - - - - Rozebráno.
11/12. Henri Barbusse: *Oheň.* Díl I. a II. - - - - - - Rozebráno.
13. Max Brod: *Tychona Brahe cesta k Bohu.* - - - - Rozebráno.
14. Marcel Prévost: *Dopisy žen.* - - - - - - - - - - Rozebráno.
15. Charles de Coster: *Svatební cesta.* - - - - - - Rozebráno.
16. Wladyslav St. Reymont: *Za soumraku.* - - - - - Kč 10·—
17. Jules Barbey d' Aurevilly: *Očarovaná.* - - - - - Rozebráno.
18. Paul Bourget: *Smysl smrti.* - - - - - - - - - - - „ 9·—
19. Knut Hamsun: *Tlumeně hude poutník.* - - - - - - - „ 12·—
20. Gustaf af Geijerstam: *Hlava Medusina.* - - - - - - „ 12·—
21. H. G. Wells: *Osvobozený svět.* - - - - - - - - - - „ 12·—
22. Laurids Bruun: *Štěstí van Zantenovo. (Šťastná doba. Bezradostná vdova)* - - - - - - - - - - - - - - - - „ 12·—
23. Claude Farrére: *Vrah,* - - - - - - - - - - - - - - „ 10·—
24. Marcel Prévost: *Nové dopisy žen.* - - - - - - - - „ 8·—
25. Robert Vaucher: *Bolševické peklo.* - - - - - - - - „ 9·—
26. G. Leroux: *Rouletabille u Kruppa.* - - - - - - - - „ 12·80
27. Jack London: *Jerry z ostrovů.* - - - - - - - - - „ 10·—
28.29. J Buchan: *Zelený plášť,* I. a II. à - - - - - - - - „ 10·—
30. A. F. Pisemskij: *Manželství z vášně.* - - - - - - - „ 10·—
31. P. Loti: *Německá ohavnost* - - - - - - - - - - - - „ 12·—
32. J London: *Povídky rybářské hlídky — Samuel* - - - - „ 10·—
33. T. Jaroszynski: *Chimera* - - - - - - - - - - - - - „ 15·—
34. J. London: *Mužská věrnost* - - - - - - - - - - - „ 15·—
35. P. Loti: *Aziyadé* - - - - - - - - - - - - - - - - v tisku
36. Villier de l'Isle Adam: *Budoucí Eva* - - - - - - - - v tisku
37. P. Benoit: *Koenigsmark* - - - - - - - - - - - - - „ 18 —
38. G. Geijerstam: *Komedie manželství* - - - - - - - - „ 18·—
39. M. Tinayreová: *Před bouří* - - - - - - - - - - - - „ 18·—
40. A. France: *Petříček* - - - - - - - - - - - - - - - v tisku.

Ve vydávání se pokračuje.

Koupiti lze v každém knihkupectví.

NAKLADATEL **F. TOPIČ**, KNIHKUPEC
V PRAZE, Národní tř. 11.